

Teknologi giver frihed til mere omsorg

DEBATINDLÆG - af økonomi- og indenrigsminister Margrethe Vestager, bragt i Skive Folkeblad d. 10. februar 2012

Teknologien kan hjælpe os på rigtig mange fronter, men der er også noget, den ikke kan. Fx erstatte udveksling af synspunkter og kommunikation mellem mennesker. Teknologien er tvært imod et værktøj, gør det lettere for os. Siden vi tiltrådte i regeringen har der været travlt og det har kostet lidt på indsatsen andre steder. Som fx at finde tid til at skrive mine indlæg, for det kan pc'en ikke gøre for mig! Det er der hermed rådet bod på:

Teknologi giver frihed til mere omsorg

Den første fuldautomatiske vaskemaskine blev præsenteret i 1937 i USA. Først cirka 30 år senere blev maskinen et almindeligt syn rundt om i de danske hjem. Mange husmødre, både amerikanske og danske, jublede over den ekstra tid, de nu fik forærende – og over udsigten til, at det nu var noget lettere at få rent tøj. Andre var skeptiske: kunne denne nye maskine mon virkelig vaske tøjet renere end dem selv? Det er vel de færreste, der i dag vil sætte spørgsmålstegn ved, om vaskemaskinen har været med til at forbedre vores hverdag.

For robotstøvsugere gælder, som for anden ny teknologi, at den repræsenterer et redskab, der kan være med til at forbedre vores hverdag og gøre livet lidt lettere. For når der kommer ny teknologi, som kan erstatte en menneskelig indsats, så kan vi bruge tiden på noget andet. Det gælder også støvsugning. Og det gælder i alle hjem. Fordi det er smartere, enklere og mere effektivt. En række kommuner har taget et skridt mod en helt naturlig udvikling og vil lade støvsugning hos ældre ske med en selvkørende støvsuger. Dermed bliver robotstøvsugeren ikke alene noget, der forbedrer vores hverdag – den kan også forbedre vores velfærd.

Det er kommunerne, der giver adgang til praktisk hjælp og personlig pleje og fastsætter serviceniveauet i deres hjemmepleje. Derfor er det nødvendigt at skabe klarhed over, hvilke krav kommunerne lovligt kan stille til borgerne. For vi skal sikre, at borgernes rettigheder bliver respekteret – også når det handler om at tage nye hjælpemidler i brug. Spørgsmålet om robotstøvsugere er derfor af principiel karakter og ikke kun et spørgsmål, der begrænser sig til en maskine. Ligesom det er naturligt at forvente, at vi i hjemmene i dag har både kost og spand og adgang til en vaskemaskine, kan man sagtens forestille sig en forventning om, at støvsugeren skal være en selvkørende en af slagsen.

Det betyder ikke, at der ikke længere skal komme nogen hos mennesker, der får praktisk hjælp. Men det giver mening at ny teknologi kan erstatte menneskelig arbejdskraft. Ligesom vi helt naturligt benytter vaskemaskinen i stedet for at ty til gruekedlen for at få vores tøj rent. En robotstøvsuger kan være en rigtig fin måde at supplere rengøringen med og dermed frigive tid og hænder til andre gøremål. For der skal stadigvæk gøres rent på andre måder, ligesom nogle ældre også har behov for personlig pleje og omsorg.

I debatten om støvsugere er der blevet luftet bekymringer om, at ensomme mennesker får erstattet deres besøg af sosu-hjælperen med en robotstøvsuger. Det er i virkeligheden et spørgsmål om noget helt andet end teknologiske hjælpemidler. Det handler om, hvordan vi sørger for hinanden. Det er en væsentlig del af

velfærdsdiskussionen, men hvis vi kan få teknologien til at gøre noget for os, så lad os endelig det. Så kan vi mennesker bruge tiden på noget andet og mere fornuftigt. For støvsugning er ikke et symbol på nærvær!

Vi er nødt til at have blik for, at man ikke skal måle velfærd i ydelser som kommunen skal komme med og dermed heller ikke forvente, at kommunerne partout skal betale for en robotstøvsuger, blot fordi en borger er bleven ældreborger. Kommunerne forlanger allerede i dag, at der er en række tekniske hjælpemidler til rådighed, når der kommer en hjemmehjælp. Og med tekniske hjælpemidler er det som så meget andet: det udvikler sig og forandres over tid og er i øvrigt noget, der er styret af os mennesker.

Vi skal ikke bare bruge teknologien – vi skal udnytte den. For når vi favner teknologien og udnytter den til vores fordel, så kan vi veksle den tid, som sosu-hjælperen bruger på støvsugning, og på den måde sikre at alle borgere får den pleje og omsorg, som de har brug for og krav på.